GAZETA KRAKOWSKA

Nro 29.

Z KRAKOWA DNIA 10 KWIETNIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

M O W A

JW. Felixa Grodzickiego Marszałka Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey, miana przy ukończeniu Obrad Seymu na Sessyi dnia 7go Stycznia 1822 r.

Szanowni Reprezentanci!

Dziś iest moment, w którym Prawo Obradom Waszym zakres, Urzędowaniu Marszałka, ostatni obowiązek przepisało; naymilszy zaiste, kiedy po ciągłem ścieraniu się zdań, w końcu wolnych i otwartych sporów, zapatruiąc się na uchwalone prawa, i wybory osób do Urzędów, może dzielić z ludem tego kraiu uwielbienie Reprezentacyi, którey miał szczęście przewodniczyć, i skutkiem samym ukończonych Obrad, pochwalać Konstytucyyną ustawę wolnego i niepodległego kraiu.

Nie może bydź wątpliwą dobra chęć Rządu, i skutek iey pomyślny tam, gdzie każdy Urzędnik, każdy czyn, każdy obowiązek publiczny, pod niepodległem okiem i zdaniem iawnie roztrząsany i wolnie rozsądzany bywa: Musi tam prawda i sprawiedliwość zwyciężać, cnota i zasługa górować.

Dowiedliście te wyborem Prezesa Senatu; powołuiąc do naczelnictwa Rządu, głosem poiednanym serca i rozwagi tę samą Osobę, którey życzliwości, poświęcenia się, gorliwości i prac przez ciągłych lat sześć, sami doznaliście. — Uznaniem zasługi Jego, sobie pociechę serc, kraiowi dalsze korzyści zapewniliście.

Nie mnieyszym dowodem zasadnego rozsądku są wybory Wasze reszty Urzędników, iawnie okazuiące: żeście na zdatność tylko i cnotę wzgląd mieli.

Uchwalaiąc połowę dochodu z Loteryi na fundusz dobroczynności, i ustanawiaiąc dom roboty, z osobnem uposażeniem, iak cierpiącey ludzkości pomoc, tak kraiowi porządek i obyczaiom wsparcie przynieśliście.

Wam winien kray urządzenie służących, czeladzi, wyrobników, tyle do swobód domowych, do zapewnienia gospodarstwa, do obyczayności luźnego ludu przykładaiące się.

Wywłaszczeniu, warunki, i granice ugody i względy przepisaliście słuszne i sprawiedliwe.

Wskazaliście tuteyszym mieszkańcom Starozakonnych ściśleysze dopełnianie obowiązków, iakie Prawo przy za-

wieraniu ślubów małżeńskich zachowane mieć chce.

Odebrało od Was wysłużenie nagrodę, publiczna usługa Teatru Narodowego pomoc.

Uwolnieni zostali Sędziowie Pokoiu i Wóyci gmin od osobistego podatku, zmnieyszone niektóre opłaty stępla' zapewniony przychód i rozchód skarbu na potrzeby kraiowe. I tak we wszystkich Waszych postanowieniach, pogodzone dobro ogólne z słusznością i sprawiedliwością dla szczególnych, świadczą o szlachetnym i uczciwym duchu, który Was ożywiał.

Zstępuiecie więc Zacni Mężowie z tych mieysc, na których Was zaufanie Współziomków posadziło; zstępuiecie z czystem sumnieniem, z radością dopełnioney wiernie powinności, z chlubą godnego Was i waszego Narodu postępowania.

Dziękować Wam będą Współobywatele Wasi, za własne Wasze czucie i zalety, które sobie tak odbytym Seymem zgotowaliście. — Ja zaś w sercu moim dozgonną Wam zachowam wdzięczność: że powoławszy mnie do przewodniczenia Wam w obradach, dzielić mi pozwoliliście Waszą chlubę, cieszyć się Waszą zasługą i składać teraz tę Laskę z swobodą sumnienia: że ieżeli nie we wszyskiem odpowiedziałem oczekiwaniu Waszemu, starałem się w niczem nieuchybić obowiązkom moim.

Stanisław Hrabia Szaniawski, były Krayczy Kor: Orderów Orła białego i Swiętego Stanisława Kawaler, Mąż pełen cnót Obywatelskich, opatrzony Swiętemi Sakramentami, licząc lat 72 dnia 6go Kwietnia 1823 z rana dni życia swego tu zakończył.

Z Paryża d. 23 Marca.

Rozporządzenie Królewskie nakazuie, aby obiory deputowanych na mieysce wychodzących zaczęnały się po departamentach od 3 Kwietnia. — Dziennik Sporów czyni uwagę, iż obiory dla przeszłych Ministrów były przestrachem i odciągali ie ile tylko mogli. Gotowano się iak do walki o życie i śmierć, nieoszczędzano ani obietnic, ani gróźb. Teraźnieysi Ministrowie uprzedzaią czas obiorów i spodziewaią się z pewnością, iż nastąpią w duchu konstytucyi.

Sąd pierwszey instancyi wydał wyrok, iż oskarżenie przeciw zabranym Nrom dziennika Konstytucyionisty niema mieysca. —— Tenże dziennik umieścił artykuł z Angielskiey gazety Goniec, która zastanawia się nad tonem naszey izby Deputowanych. W Parlamencie naszem (wyraża ta gazeta) nie śmianoby krzyczeć na P. Burdetta: milcz buntowniku! iak niedawno w izbie Deputowanych na P. Constant krzyczano.

Margr. Chateaubriand miał onegday u Króla posłuchanie pożegnania i w następuiący wtorek wyiedzie na swoie poselstwo do Londynu.

Rozmaici kupcy w Lyonie odebrali listy od niewiadomey ręki z pocztowym znakiem z Grenoblu, w których im piszą, że Jenerał Berton na czele 8000 ludzi idzie z Grenoblu do Lyonu. Jest to bezwątpienia robota fakcyi i policyia dokłada wszelkiego starania dla odkrycia autora tych listów.

Przez telegraf nadeszła tu wiadomość, że w Port-de-Beauvoisin w departamencie Jsery wybuchnęło powstanie, które iednak w krótce przytłumione

zostało, i hersztów iego uwięziono.

Uwięzieni tu Anglicy zostali uwolnionemi. Za przyczynę ich uwięzienia podaią: że policyia odebrała wiadomość, iż nieiaki Macerona, który wydał kilka pism o Neapolu, iedzie do Paryża, przeciw któremu P. Williams wysłał z służącym swoie konie. Gdy iednak nie pokazało się nic o tem z iego papierów, został uwolniony, równie iak Major Baldwin.

Monsieur (brat Króla) wyzdrowiał zupełnie i znaydował się d. 20 na nabożeństwie w kościele S. Wincentego.

Z Londynu przebiega tu teraz wiele gońców do Petersburga.

Xże Chrystyian Duński odwiedził niedawno tuteyszy Szpital Dzieciątka Jezus.

Dziennik Chorągiew biała zawiera następuiący wyimek z prywatnego listu z wysp Jońskich: Z nieiaką taiemnicą widzieliśmy tu znaczną liczbę wysiadaiących z okrętu w Tureckich ubiorach ranionych, dowódca ich nawet miał zgruchotaną rękę i narzekał w Angielskim ięzyku. Zachodzi więc pytanie dla czego mundur naszych woiowników zamienił się na ubior wschodni, i czyli z którem z Europeyskich Mocarstw zostaiemy w woynie, że tylu znaydować się może ranionych?

Z Brodnicy d. 18 Marca.

Na dniu dzisieyszym odbył się w Kościele tuteyszym uroczysty pogrzebowy obrządek JW. Wybickiego, Senatora Woiewody Królestwa Polskiego, Kawalera orderu Orła białego, urzędnika legii honorowey, przy licznie zgromadzonem duchowieństwie i Obywatelach. JW. Zakrzewski, Prezes byłey Izby Adm: Depart: Kaliskiego w wymównym głosie oddał należną pochwałę zasługom i rzadkiemu charakterowi zmarłego Senatora; prócz tego mowiło kilku światłych duchownych; JW. Jnfułat Ostaszewski celebrował, zanosząc modły swoie wraz z innem duchowieństwem do Naywyższego Pana za duszę zmarłego. Po ukończonym obrządku obywatele zanieśli zwłoki zasłużonego Senatora do mieysca wiecznego odpoczynku.

Od brzegów Menu d. 26 Marca.

Patronowie w Kassel umówili się pomiędzy sobą, iż od ubogich stron bezpłatnie stawać będą w sądach.

Kierunek osmem korpusem woyska związku Niemieckiego przeszedł na teraźnieyszy rok na Wirtemberg i poruczony został Maiorowi Baumbach.

Wysłany do Wiednia Rossyyski Senator Tatiszew mieć ma znaczenie nadzwyczaynego posła. Względem iego zlecenia nic ieszcze urzędownie nie wiadomo.

Sztuttgardska gazeta dworska zawiera co następuie: "Pomiędzy nierozsądnemi wieściami, które gazety w tey chwili głoszą, celuie szczególniey w gazecie "Goniec Niderlandski„ artykuł następuiący: "Z listów dowiaduiemy się z Niemiec, że Grecyia wyniesioną zostanie na królestwo na rzecz Króla Wirtembergskiego, bliskiego krewnego Cesarza Rossyi.„ Z tegoż źrodła zdaie się pochodzić wieść dawnieysza, która oddaie pod dowództwo Króla Wirtembergskiego woysko Polskie przeciw Turkom. Łatwo domyślić się można zamiaru rozszerzania tak fałszywych wieści, które na pogardę tylko zasługuią.

Przy okropnem szturmie Greków do Napoli di Malmasia zginął Kapitan Lesing, któremu kula nogę strzaskała.

Xże Orleanu kupić kazał z zbioru o-

brazów zmarłego Jenerała Rapp obraz śmierci Xcia Poniatowskiego przez Werneta malowany.

D. 25 b. m. zgromadzą się Stany Badeńskie, a d. 26 Nassauskie.

W Ameryce północney żalą się na brak ubiegaiących się o związki małżeńskie i wstręt do tego stanu. Jedno z pism tamteyszych podaie następuiący zaradczy sposób: "Zadna dziewczyna od 10tego roku nie ma nosić stroiu, któregoby przynaymniey w części sama nie zrobiła; żadna dziewczyna niema ieść pasztetu lub puddinga, poki go sama ugotować nie umie. Tak wychowana dziewczyna ma mieć wartość 500 funt: szterlingów kapitału.,,

Bankierowie Paryzcy (pisze iedna z gazet Niemieckich) maiący związek z Petersburgiem, odebrali ztamtąd przez sztafetę wiadomość, iż Dwór Rossyyski podał znakomitszym Mocarstwom Europeyskim ważne oświadczenie względem stosunków swoich z Portą. Woyna Rossyi z Turcyią iest nieochybna, tem barldziey, iż w czasie posłania z Petersburga listów do Ajentów dyplomatycznych Rossyyskich za granicą, wyprawiono razem officerów głównego sztabu do rozmaitych korpusów woyska z rozkazami tyczącemi się ich działań. W krótce więc spodziewać się wypada wiadomości o ruszeniu korpusów, maiących należeć do wyprawy przeciwko Turcyi. Też listy donoszą nakoniec, iż N. Cesarz Alexander ma w środku Marca wyiechać z Petersburga do woyska w towarzystwie kilku pierwszych urzędników kraiowych, i Ministra Hr. Capodi trias.

Z Londynu d. 23 Marca.

Gazeta Morning - Herald donosi: że Wiceprezes izby handlowey P. Wallac proponuie Londyn zrobić miastem składowem dla zagranicznych fabrycznych towarów, tak ażeby cudzoziemcy mogli ztąd bydź obcemi i kraiowemi fabrykatami zaopatrzonemi.

Z Chin piszą, że Cesarz zabronił bawienia w swych kraiach Europeyskim missyionarzom, którzy rozszerzali tam wiarę Chrześciiańską.

Od oswobodzenia południowey Ameryki tak wielkie obiecuią sobie korzyści z użycia parowych machin w kopalniach złota i srebra w Peru i Chili, iż akcyie kopalniane poskoczyć miały od 400 do 1200 dolarów.

Z Madrytu d. 11 Marca.

Onegday postanowiły Stany przywołać przed kratę Ministrów spraw wewnętrznych, woiennego i sprawiedliwości, dla zdania sprawy o przyczynach zaburzeń po prowincyiach, iako też powstawaniu przeciw konstytucyi, prześladowaniu patryiotów, i o przedsięwziętych przeciw tem zdrożnościom przez rząd środkach. W wieczór przybyli Ministrowie, odpowiedzieli na mnostwo pytań względem Katalonii, Andaluzyi, Murcyi i Kastylii, i usiłowali okazać, że te zaburzenia należy więcey przypisać prywatney nienawiści, kłótni pomiędzy officerami, i t d. niżeli duchowi powszechnego nieukontentowania, i że od zaczęcia swoiego urzędowania dokładaią wszelkiey staranności dla przytłumienia tych niezn…k. Odpowiedzi ich nie zaspokoiły iednak niektórych członków, i tak dalece dopytywali się o różne okoliczności, iż aż Prezes Riego, dla utrzymania porządku, oświadczyć musiał: że Ministrowie przybyli dla zdania sprawy, ale nie dla badania. Ministrowie składali naturalnie większą część winy na swoich poprzedników. Prezes proponował, aby zalecić dotyczącey kommissyi ułożenie proiektu powszechnego przebaczenia za spiski prze-

ciw konstytucyi, wyiąwszy herсztów.

Minister Arguelles wspomniał także w swoim zdaniu sprawy o smutnym stanie duchowieństwa. P. Suira dodał, iż niektórzy z nich o mało z głodu nie umieraią; dziwić się nie można, że nie nawidzą konstytucyi.

Onegday pułki Ferdynanda 7go i grenadyerski gwardyi pobiły się z sobą za bramą Toledo. Rozbronił ie Jenerał Morillo oddziałem jazdy; wszelako 10 ludzi zabitych, a 30 ranionych zostało. Pierwszy pułk krzyczał: niech żyie Riego! a drugi Morillo! Mówią, iż Jenerał Morillo został z powodu tego wypadku przed kratę Stanów powołany.

Król podczas świąt wielkanocnych poiechać ma z Aranjuez do Toledo.

Zaprowadzaią teraz w całey Hiszpanii wozowe poczty. Dotąd znaydowała się tylko na iednym gościńcu z Madrytu do Francyi.

Mówią, że Hr. Toreno przeznaczony iest na posła naszego w Paryżu.

Z Lizbony d. 5 Marca.

Minister nasz spraw zagranicznych podał Stanom notę od sprawuiącego Angielskie interessa względem zmiany taryfy celney co do Brazylii, którą do kommissyi handlowey odesłano.

Sprawa Hr. Arcos ukończona iuż została.

Z Algieru d. 28 Lutego.

Panuie tu zupełna spokoyność, ponieważ niema tu Greków, ani bogatych Chrześciiańskich kupców. Milicyia nie iest liczna, ale Dey ma ią zawsze na oku, ponieważ przekonany iest, iż gdyby iey się tylko nadarzyła sposobność zaraz by go zamordowała. Prawie nigdy nie wychodzi z warownego swoiego zamku, oddala od siebie osoby poważane, i otoczony tylko iest rodziną swoią. Może mu się zatem uda dłużey nad swoich poprzedników panować. Jakoż panuie iuż lat 4 co dla Deja Algierskiego iest nadzwyczay długo! Stosunki iego z wszystkiemi Europeyskiemi Mocarstwami są spokoyne.

Korsarska nasza flotta znayduie się od Września na morzu i zawinęła niedawno z Turecką do Dardanellów. Nie powróci tu zapewne, poki tylko woyna ciągnąć się będzie.

W ciągu roku zeszłego następuiące kupieckie okręty odwiedziły port nasz: 7 Angielskich, 7 Francuzkich, 8 pod Maurytańską i Turecką banderą, ieden Neapolitański, 2 Rossyyskie, 10 Sardyńskich, 2 Toskańskie, 3 Austryiackie i 6 Szwedzkich.

Z Stambułu d. 26 Lutego.

Gdy nadeszła tu głowa Ali Baszy Janiny, poczynił Sułtan wiele łask, wykupił niewolników w Bagno, uwolnił z więzienia kilkunastu Ormianów i wielorakim sposobem okazywał swą radość. Naychoyniey iednak obdarzył przeciwnika Alego; wyniósł go na Xcia krwi i z nieograniczoną władzą mianował Wielkorządcą Rumelii. Z głową Alego przywieziono tu razem iego kaftan i pałasz; pierwszego podaią wartość do 12 mill. a 2go do 4 mill. piastrów, ponieważ iego rękoiść wysadzona iest wielkiemi dyiamentami. Lecz za to znaleziony w Janinie skarb ma tylko 100 mill. piastrów wynosić, z czego niektórzy sądzą, iż Churszyd Basza większą iego część sobie przywłaszczył. Po upadku Alego woysko Churszyda Baszy, które Porta do 30,000 ludzi podaie, działać bę-

dzie przeciw Morei, i Dywan nie wątpi o prędkim przytłumieniu powstania Greków. Mówią, iż Kapitan Basza odpłynie w krótce z drugim oddziałem flotty z 40 okrętów złożonym na Archipelag.

Dwa pułki artyleryi idą ztąd z 40 działami na granice Persyi.

Z Liworna d. 7 Marca.

Odebrano tu następuiące szczegóły o śmierci Ali Baszy Janiny:

D. 5 Lutego o godzinie 5 z południa zakończył życie swoie. W warowney swey wieży złożyć kazał 200,000 funt: prochu, zamknął w niey na wyższym piętrze żonę swoią Vasili, a sam przepędzał nocy w prochowem tym grobie. W klasztorze, do którego na żądanie Churszyd Baszy udał się Ali, umorzyć on kazał głodem w r. 1812 Baszę Dervino. Churszyd dużył go obietnicami, aby tylko uzyskał iego warownią, którey zawsze ieszcze bronili wierni iego żołnierze. Udawał, iż W. Sułtan udzieli mu przebaczenie, byle tylko rzeczoną warownią oddał, i zaprzysiągł to nawet na Koran. — Wierny sługa Alego, nazwiskiem Selim, stał zawsze z rozpalonym luntem przy napełnioney prochem wieży. Nakoniec dał się Ali oszukać, oddał Churszydowi pół pierścienia, którego drugą połowę miał Selim. "Idzcie (rzekł Ali) do tego wiernego sługi, a on odda wam warownią.„ Selim zgasił rozpalony lunt i zaraz zakłuty został. — Ali był tymczasem zupełnie spokoyny na wyspie morskiey. Lecz w krótce wszedł do niego Hassan Basza. Gdyby młodzieniec zerwał się szybko stary lew i wyrwał z zapasa pistolety. "Stóy (zawołał) co przynosisz?„ Ferman W. Sułtana (odpowie Hassan); podday się losowi; módl się do Boga i Proroka; Twoia głowa iest żądana. Ali nie dozwolił mu dokończyć. "Moia głowa (krzyknął pieniąc się ze złości) nie tak łatwo się podda..„ Wystrzelił z obu pistoletów, postrzelił Hassana i kilku innych, porwał się potem do fuzyi i z tey wystrzelił. Lecz także trafiła go kula iego przeciwników, a druga przeszyła mu piersi. Upadł, wołaiąc na wiernego z swoich sług: "Biegniy, przyiacielu, zabiy biedną Vasili, aby nie stała się łupem tych psów.„

Od brzegów Dźwiny d. 14 Marca.

Na woynę (pisze gazeta Hamburgska) zdaie się do prawdy zanosić. Wszystkie Rossyyskie woyska postępuią naprzód. Za kilka dni przybędzie do Rygi 5 pułków jazdy. Do Odessy idą ogromne transporta ammunicyi. Jak tylko poprawią się drogi, pewnie rozpocznie się woyna.

Aktualnemu Pułkownikowi, Kawalerowi Stephani z orszaku N. Cesarza, który prosił o uwolnienie od służby, udzielone zostało w naylaskawszych wyrazach z dozwoleniem noszenia pułkownikowskiego munduru. Wsławił on się w ostatniey woynie w północnych Niemczech, a mianowicie w Hamburgu i na szacunek zasłużył.

Jenerał porucznik Oppermann, który w r. 1814 w północnych Niemczech powszechny uzyskał szacunek, znaydnie się teraz na czele całego wydziału inżynierów woyska Rossyyskiego.

Z Moskwy d. 9 Marca.

Zdaie się, że od nieiakiego czasu zwolniały dotychczasowe okrucieństwa Turków przeciw politowania godnym Grekom.

Officerowie, którzy przez Marseliią do Grecyi popłynęli, zaprowadzić mieli pomiędzy Grekami Europeyski sposob woiowania, osobliwie artylerya została przez nich doskonale urządzoną. — Stoiące w Multanach i na Wołoszczyznie woysko Tureckie podaią do 150,000 ludzi. Większa iego część składa się z Azyianów. Jeden z ich pułków jazdy czynił podług oczuego świadka na osłach obroty.

Od granic Bessarabii piszą co następuie: "Na całym lewym brzegu Dunaiu panować ma okropny głód. Postępowanie tymczasowych władz Tureckich z tamteyszemi właścicielami ziemskiemi iest nader uciążliwe. Janczarowie nie chcą z Stambułu ruszyć. Rachuią oni zapewne na złupienie Pera i wyrżnięcie reszty Grekow w przypadku woyny, któréy żywo pragną.„

Porta wydała do wszystkich Europeyskich baszów naysurowsze rozkazy, aby zaciągali w baszowstwach swoich wszystką zdatną do noszenia oręża młodzież, uczyli robienia bronią, a iak tylko się cokolwiek przećwiczy, odsełali zaraz do tworzących się dwoch woysk odwodowych.

Obrany iednomyślnie prezesem środkowego rządu w Morei Xże Karadscha, iest naywiększym i nayzaciętszym nieprzyiacielem Porty, biegłym politykiem i zna dokładnie wszystkie słabości rządu Tureckiego. Był on iak wiadomo Hospodarem Wołoszczyzny i przed kilku laty uiechał szczęśliwie z swoiemi skarbami z Bukarestu przed wysłanemi od W. Sułtana katami, ktorzy głowę iego mieli do Stambułu zawieść. Bawił potem w różnych okolicach Europy, a mianowicie w Pizie.

Z Tryiestu d. 14 Marca.

Naynowsze listy z Korfu potwierdzaią wiadomość z Morei o pobiciu Tureckiego woyska. Kolokotroni uderzyć miał na Turków przy wysiadaniu z okrętów na przylądku Pappa pod Patrasso i na głowę ich pobić. — Flotta Turecka zamkniętą bydź ma w odnodze Lepanto, a korpus Grecki zakłada nad brzegiem batteryie, dla uderzenia na nią razem wodą i lądem.

Zapewniaią, iż na Korfu znayduie się przeszło 30 mill: gotowych pieniędzy Ali Baszy, i zachodzi ciekawość co się z niemi stanie.

Z Rzymu d. 20 Marca.

Oyciec S. wyszedł zupełnie z słabości, na którą od 13 b. m. zapadł. Lecz Kardynał Fontana, prefekt kongregacyi propagandy, umarł wczoray po długiey chorobie w 72 roku życia.

Ochrzczony tu Osman Aga, którego mieniono bydź jenerałem Wicekróla Egipskiego, nie był więcey niczem, jak tylko służalcem iednego z Bejów i nakoniec został kapitanem kupieckiego okrętu Wicekróla.

Podług gazety tuteyszey Wicekról Egiptu nietylko dozwolił Katolikom wystawić szpital w Alexandryi dla zarażonych morową chorobą osób ich wiary, ale sam przyłożył się do tego 500 twardemi piastrami.

Z Kopenhagi d. 26 Marca.

Król przyszedł już tak dalece do zdrowia, iż przechodzi się po pokoiu.

W Manger, niedaleko Bergen w Norwegii, d. 21 Stycznia uderzył piorun w wieżą tamteyszego kościoła,

strzaskał ią u góry i nawet mur zrysował. Tąż wieżą spalił piorun w roku 1739.

Wysoka 6800 stóp góra Schneefield w Jslandyi, która od r. 1612 nie wyrzucała ognia, wyrzucała go od 19 do 21 Grudnia r. z. 80 funtów ważące kamienie latały przez te 3 dni, gdyby piełki, na milę na około, i siarczysty szary popiół okrył na pół łokcia wysoko całą okolicę otworu.

Z całey okolicy (piszą z Aarhuus) nie słychać iak tylko o nieszczęściach, które burza d. 11 b. m. zrządziła. Poobalała domy i naymocnieysze drzewa z korzeniami powyrywała. — D. 12 wyrzuciła woda do Klitmöller flaszkę, w którey znaydowała się kartka krwią napisana i następuiące słowa zawieraiąca: "Kapitan Börresen z 3 synami, a ogołem 13 osobami utracił życie przez burzą d. 11 Marca."

Z Wenecyi d. 16 Marca.

Wystawienia na wielkim teatrze della Fanice zakończyły się danem wystawieniem dla ubogich miasta tuteyszego. — Obraz iednego z młodych tuteyszych Malarzy, Cecilio Rizzardini, ściąga powszechne podziwienie. Przeznaczony on iest do kościoła Panny Maryi w Wincencyi, i wystawia uwolnienie przez Nayświętszą Pannę tego miasta od morowego powietrza za modlitwą S. Piotra z Alkantary.

Z Nowegoiorku d. 25 Lutego.

W stolicy Mexyku odkryto spisek nieiakiego Vittoria, który z wszystkiemi swoiemi stronnikami został uwięziony.

W prowincyi Missouri wystawioną zostanie stolica, ktora nosić będzie nazwisko Jeffersona.

Na wyspie Hayti nie urodziła się w tym roku kawa i zaczena drożeć.

Pod wyspą kuba prowadziły dotąd rozbóynicze statki z południowey Ameryki rzecz swoią; lecz woienny nasz szoner zabrał lub zniszczył 11 takowych statkow i dwa ich zakłady nad temiż brzegami zburzył.

Z Frankfortu d. 26 Marca.

W tych dniach przebiegło tędy kilku gońców na północ, z czego rozeszła się wieść o woynie. Do Domu handlowego Rotschilda nadbiegł także goniec z Paryża, poczem dom ten wyprawił kilka sztafet do Paryża, Amsterdamu i Berlina. Lotteryyne losy Rotschilda spadły o 3 od sta, a inne Austryiackie papiery daleko bardziey.

Ces. Austryiacki Podpułkownik Kutzer, który pracował w woyskowey kommissyi związku Niemieckiego, poiechał do Wiednia, zkąd uda się niebawnie do Ulmu, dla poczynienia przygotowań dla obwarowania tego miasta.

Przy teraźnieyszem ciągle łagodnem powietrzu spodziewaią się tego roku obfitego urodzaiu wina, i z powodu tego widoku spada cena będącego na składach. Wszyscy, którzy w roku 1819 sądzili naylepszą zrobić spekulacyą przez znaczne zakupy wina w Rheingau, Palatynacie, &c. i wielkie posiadaią go zapasy, zawiedli się w swoich oczekiwaniach. Teraz sprzedaią już niektóre gatunki daleko niżey od zakupioney ceny.

DODATEK
DO Nro 29.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10 KWIETNIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Neapolu d. 6 Marca.

Stosownie do rozporządzenia Królewskiego z d. 15 z. m. żaden z oddalonych z kraiów Neapolitańskich z powodu zdarzeń politycznych w Lipcu 1820 nie może bez wyraźnego ułaskawienia Królewskiego powrocić. Przestępuiący to rozporządzenie, iako też ci, którzyby się do nich przyłączyli wcelu wzniecenia zaburzeń, oddani zostaną pod sąd woienny i w 24 godzin śmiercią ukaranemi.

Liczba Austryiackiego woyska w Sycylii wynosi do 12,000 i panuie tam zupełna spokoyność.

Wezuwiusz iest od początku bieżącego miesiąca spokoynieyszy; lawa nie uczyniła w tym roku wielkiey szkody; dwa tylko grunta ku Resina cokolwiek przysypała; zresztą płynęła po dawney lawie.

Z Mirchen d. 22 Marca.

Mowią tu o zaślubieniu iedney z naszych Królewien z obecnym tu Xciem Janem Saskim. Nie upada także pogłoska o zaślubieniu drugiey Królewny z Królewicem Następca tronu Pruskiego; dodaią nawet, że Prussy odstąpiły od dawnieyszego żądania, aby Królewna stała się Ewanieliczką.

Pięćdziesiąt trzech członków izby deputowanych Stanów Bawarskich podali teyże izbie pismo o teraźnieyszey administracyi kraiu, które między innemi następuiące zawiera uwagi:

"Teraźnieysza administracyia kraiu naszego za wiele pisze, a mało czyni. Nie iest podług konstytucyi urządzona; przy zaprowadzeniu iey w r. 1817 nie miano względu na konstytucyią, ktora wkłada na Ministrów odpowiedzialność. Administracyia podobną bydź powinna do dobrze urządzonego systematu, którego wszystkie promienie wychodzące z koła, łączyć się powinny w ogolnym środkowym punkcie; ale gdy środkowy punkt większym iest od koła, naciska na koło i poiedyńcze promienie nie mogą z środkowego punktu wychodzić i tam się wracać. W każdey odnodze administracyi należy mieć tylko potrzebną liczbę urzędników. Zbyteczna liczba urzędników iest przeszkodą do działania i wyciąga nowego ich pomnożenia. Wszystkie kontrole powinny bydź proste i naturalne; powinny patrzeć własnemi oczema, a nie przez szkło, ieżeli celu swoiego dopiąć maią. Umieszczanie urzędników następować powinno wedle przedziwnych zasad, które rządowa ga-

zeta ogłosiła, a na ówczas łaskawe pensyie staną się niepotrzebnemi. Nie należy żadnego urzędu osadzać dla łaskawey pensyi na koszt poddanych, ażeby łaska nie zamieniła się na niełaskę dla pobieraiącego, poddanych i kassy kraiowey. Powszechne nieukontentowanie wszystkich poddanych, a nawet publicznych urzędników z systematu administracyynego, narzekania kollegiów, i ciągle zwiększaiące się prace są iawnymi dowodem niedokładności teraźnieyszey administracyi kraju naszego.„

Izba Deputowanych miewa ciągle po trzy do 4rech publicznych posiedzeń w tygodniu, na których pełno zawsze iest słuchaczów. Podane dotąd przez rząd pod iey rozwagę przedmioty są: 1) Urządzenie hypotek; 2) przepis postępowania sądowego; 3) proiekt tyczący się cyrkułu Nadreńskiego; 4) skrócenie drógi postępowania względem sprzedarzy nieruchomości w cyrkule Nadreńskim. — Roztrząsanie proiektu o hypotekach rozpoczęło się d. 15 b. m. i zakończy zapewne w tym miesiącu.

Na posiedzeniu d. 6 Minister skarbu Baron Lerchenfeld, złał izbie sprawę o zarządzaniu funduszu umorzenia długu kraiowego w r. 18⅔. — D. 9 tenże złożył rachunek przychodów i rozchodów z lat 1828 i 1830. W ostatnim roku przychód wyniósł 34,638,445 Zr. 26 kr. a rozchód 31,742,971 kr. 42. Pozostało więc w skarbie 2,805,475 Zr. 43 kr.

Z wniosków i życzeń w liczbie przeszło 100 od deputowanych podanych, przyięła izba następuiące i do dotyczących się kommissyy odesłała, ale ieszcze pod rozwagę wzięte nie zostały: 1) Ulepszenie szkół wieyskich; 2) zniesienie lotteryi liczbowey; 3) ulepszenie urządzenia względem służących: 4) ustanowienie kass oszczędności; 5) zaprowadzenie publicznego i ustnego mówienia w sprawach cywilnych i kryminalnych; 6) zniesienie taxy czyli tantiemy od urzędów; 7) uchylenie szacherstwa żydów po domach; 8) zaprowadzenie powszechnego porządku tax; 9) zaprowadzenie kontroli względem opłat, laudemiów i tax od dóbr ziemskich; 10) wolność żeglugi na Renie i Dunaiu; 11) ulepszenie gospodarstwa leśnego; 12) wydanie ustawy względem rzemiosł; 13) rewizyią podatku przemysłowego; 14) porownanie kosztów na obrządki Katolicki i Protestancki; 15) ożywienie rolnictwa, przemysłu i handlu przez zniesienie cełł wewnętrznych, i przystąpienie do proiektowanego w Darmstadt związku handlowego; 16) podanie zasad do powszechney xięgi ustaw; 17) stosowne urządzenie woyska i przez tę oszczędność ulżenie ludowi w podatkach.

Stósownie do rozporządzenia Królewskiego oba pułki huzarów będą zwinięte, a lud ich zostanie do lekkiey konnicy wcielony. Toż samo stać się ma z ułanami.

Z Sztokólmu d. 19 Marca.

Mocą rozporządzenia Królewskiego osoby pobieraiące wysłużone pensyie mogą ich w Szwecyi lub Norwegii używać. Rozporządzenie to dowodzi nieustaiącą staranność Króla o iak nayściśleysze połączenie obu kraiów.

Królewic następca tronu powrócił tu z Upsali.

Umarł tu d. 14 b. m. w 71 roku życia naystarszy z radców stanu Lagerbring.

Pod Gotenburgiem był tey iesieni nader obfity połów śledzi.

Z Abo donoszą, iż cena zboża codziennie się tam podnosi i zniżenie cła od zagranicznego zboża stało się potrzebą.

Sprzedarz Książek.

Dnia 15go Kwietnia r. b. o godzinie 10 ranney i w dniach następnych w domu pod Nr. 461 na ulicy S. Jana na drugim piętrze, odbywać się będzie sposobem licytacyi z wolney ręki za gotową zapłatę sprzedarz znacznego zbioru Książek w przedmiotach Gospodarstwa, Technologii, Medycyny, Nauk fizycznych, Weterynaryi, iako też Autorów klassycznych; niemniey Sztuciec obeymujący instrumenta potrzebne do operacyi w chorobach bydlęcych i t. d. — Katalog tych dzieł przeyrzeć można każdego czasu w Księgarni Ambrożego Grabowskiego.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek d. 11 Kwietnia, dana będzie nowa heroiczna Komedyia w 3 aktach, z francuzkiego przez A. Żółkowskiego przełożona: Dwóch wielkich Piotrów czyli: Wóyt Saardamski.

W Niedzielę zaś d. 14, Opera: Tankred

DONIESIENIA.

W dniu 15tym Kwietnia r. b. o godzinie 10 przed południem w Krakowie przy ulicy Szewskiey w domu pod L. 349 sprzedane zostaną w drodze exekucyi przez publiczną licytacyią różne ruchomości, iako to: Zwierciadła, Stoły, Stołki, Kanapa, Komody i t. d. Wszystko za gotowe pieniądze. — W Krakowie d. 30 Marca 1822 r.

Jacek Kawecki, K. S.

W Krakowie przy głównym Rynku pod Nr. 453 na drugim piętrze dnia 16go Kwietnia r. b. o godzinie 10 ranney sprzedaną zostanie za gotową zapłatę, Binda z perłami i sztuczkami Rubinkowemi. Życzącym sobie w przód zobaczyć każdego dnia do godziny 9 ranney w zamieszkaniu podpisanego wystawioną będzie. — W Krakowie d. 12 Kwietnia 1822 r.

Skorczyński, Kom. Sąd.

Dnia 12go Kwietnia 1822 Licytacyia publiczna odbywać się będzie na Kazimierzu przy Krakowie w domu pod L. 103 i 104. Lichtarzy, Zerandoli, Kubków i tem podobnych rzeczy srebrnych. — W Krakowie d. 8 Kwietnia 1822.

T. Jarzyński, Kom: Sąd:

Pisarz Trybunału I. Inst. W. Miasta Krakowa i J. O. podaie w myśl art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż Dom murowany z Ogrodem przywileg: ym przy Krakowie na Przedmieściu Kleparz w ulicy Długiey w Gminie VII. W. M. Krakowa Okr. I. pod L. 94 leżący, graniczący od wschodu z ulicą Długą, od południa z Domem Ur. Piotra Chach ls-iego, od zachodu z ulicą Biskupią, a od północy z Domem Ur. Stanisława Żelazowskiego, do UUr. Stanisława i Józefy Gędzierskich Małżonków O. W. M. K. należący, na żądanie Pani Felicyanny z Brodzińskich Szotarskiey z upoważnieniem Męża swego W. niemieckiego Szotarskiego O. K. P. działaiącey, prawey Sukcessorki po ś. p. Salomei Brodzińskiey wdowy pozostałey, w Królestwie Polskiem we wsi Trzyżowicach. Obwodzie Olkuskim Woiewództwie Krakowskiem zamieszkałey, a do tey czynności w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 88 u W. Michała Strożeckiego Adwokata Sądowego, u którey tenże stawać i popierać będzie, zamieszkanie obrane maiącey, przez publiczną licytacyią sprzedanym zostanie, a to na zaspokojenie summy Złr. 57 kr. 14 z prowizyą po 6 od 100 roczną do wypłaty należney w roku 1802 dnia 21 Października z depozytu Sądowego powziętey, i na tymże Domu in Actis Mag: Crac: v: libr 6 Transac: p. rp: pag: 490 Nr. 496 dnia 30 9br: 1811 roku zahipotekowaney z mocy Wyroku Wys: Sądu Appellacyynego W. M. Krakowa i J. O. dnia 4 Maia 1818 r. między UU. Stanisławem i Józefą Gędzierskiemi Małżonkami z iedney, a Salomeą Brodzińską wdową z drugiey strony zapadłego, do przedaży Domu rzeczonego upoważniaiącego.

Zayęcie tego Domu w dniu 23 Czerwca r. b. 1821 rozpoczęte, a w dniu 25 t. m. i r. ukończone zostało przez Ur. Tomasza Jarzyńskiego Komornika Sądowego, którego kopie stosownie do przepisów prawa UUr. Stanisławowi Gędzierskiemu Dozorcy i Józefie Gędzierskiey małżonkom Debentom, P. Wincentemu K-s-r-ckiemu Wóytowi Gminy VII właściwey, P. Aloizemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu O. I. W. M. K. wszystkim w Krakowie zamieszkałym przez Woźnego Stanisława Jastrzębskiego przed zaregestrowaniem wręczone zostały.

Tenże Protokół zajęcia w Księgi Hypoteczne W. M. K. I. O. Vol. III K. Z. dnia 2 Lipca r. b. na karcie 208 pod L. 27, zaś w Kancellaryi naszey Pisarza Trybunału I. Inst. W. M. K. w Księgę II. zajęciów nieruchomości od stronnicy 673 do 675 co dosłownie wpisanym został. — W Domu tym całym mięszkaią Stanisław i Józefa Gędzierscy małżonkowie dłużnicy.

Pierwsza publikacyia warunków sprzedaży Domu tego w dniu 31 Sierpnia 1821 na Audyencyi Wys. Tryb. I. Inst. W. M. Krakowa odbyła się, a dalsze według art: 702 K. P. S. nastąpiły; w dalszem zaś postępowaniu, gdy do przysądzenia przedstanowczego przedania wyznaczony termin dla założoney przez W. Józefa Jankowskiego Kuratora nieobecnych Wierzycieli Hypotecznych oppozycyi upłynął, przeto Wys: Trybunał Wyrokiem d. 6go Listopada r. z. detaxacyi domu tegoż przez w sztuce biegłych mieysce daiąc, dzieło tychże wyrokiem równie swem dnia 23 Marca r. b. zatwierdzaiąc, termin nowy do przedstanowczey licytacyi na dzień 14 Maia r. b. 1822 godzinę 10 ranną wyznaczył. Cena szacunkowa na pierwsze wywołanie zdetaxacyi w summie Złp. 5,702 gr. 19 ustanowioną iest. Warunki licytacyi przy zbiorze Objaśnień kancellaryi naszey do przeyrzenia są złożone. — W Krakowie dnia 10 Kwietnia 1822 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.

Pisarz Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa i J. Okr:, podaie w myśl art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż Kamienica w Krakowie przy Ulicy Żydowskiey w Gminie III. Okręgu I. pod L. 379 stoiąca P. Filipa Gancarczyka O. M. K. piekarza w teyże Kamienicy pod L. 379 zamieszkałego własna, na żądanie Starozak: Lewka Weytzenblum Handlarza zboża przy Krakowie na Kazimierzu pod L. 90 zamieszkałego, od którego Wincenty Szpor Adwokat w Krakowie pod L. 269 zamieszkały w Sądach Rzpltey Krakowskiey ninieyszą czynność popiera, przez publiczną Licytacyą w drodze wywłaszczenia sprzedaną zostanie, a to z mocy Wyroków Sądowych następuiących:

a) Sądu Pokoiu M. K. O. I. d. 26 Stycznia 1820 r., w sprawie o 198 złp.

b) Sądu Trybunału I. Inst: M. K. d. 22 Lutego 1820 r.

c) Tegoż Sądu d. 2 Czerwca 1820 r. nakoniec

d) Tegoż Sądu d. 11 Lipca 1820 w sprawie o 555 złp. gr. 15 z procentami i kosztami między Star: Lewkiem Weytzenblum, a P. Filipem Gancarczykiem zapadłych, na satysfakcyą wyżey rzeczonych summ 198 złp: i 555 złp: 15 gr: Staroz: Lewkowi Weitzenblum od P. Filipa Gancarczyka zasądzonych.

Zaięcie Kamienicy tey uskutecznionem zostało przez Ur. Woyciecha Skorczyńskiego Komornika w dniu 25 Września r. 1821.

Kopiie Protokułu zajęcia stosownie do przepisów prawa, a) P. Filipowi Gancarczykowi Dłużnikowi, b) P. Jackowi Pietrzykowskiemu Dozorcy, c) W. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu M. K. O. I. d) W. Mateuszowi KonieczDemu Woytowi Gminy III. wszystkim w Krakowie zamieszkałym przez Woźnego Jacka Pietrzykowskiego wręczonemi zostały.

Tenże Protokół zajęcia w Księgi Hypoteczne Miasta W. Krakowa i J. O. Vol. III. karta 281. Nr. 57 dnia 30 Października r. 1821, zaś w Kancelaryi naszey Pisarza Trybunału w Księgę III. zajęciów nieruchomości pod L. 86 od stronnicy 721 do 732 wpisanym został. Mięszkańcami Kamienicy tey są: Prócz Dziedzica P. Filipa Gancarczyka z familią swą na dole mięszkaiącego, mięszkaią; a) P. Jan Podolski z familią za czynsz roczny 7 czer: zł. b) P. Franciszek Twardzikowski z familią za czynsz roczny 7 czer: zł. c) P. Stefan Sakowski z familią za czynsz roczny 40 złp. pol.

Pierwsza publikacyia warunków przedaży w dniu 8 Stycznia r. b. 1822 na Audyencyi Wys: Tryb: I. Inst: W. M. Krakowa pod L. 108 posiedzenia swe w Krakowie odbywaiącego w godzinach przedpołudniowych odbyła się, a dalsze według Art: 702 K. P. S. nastąpiły. — W dalszem postępowaniu odbyła się licytacyia przedstanowcza w dniu 26 Marca r. b. 1822 gdzie Kamienica ta popieraiącemu licytacyią Adwokatowi Wincentemu Szporowi za 2431 Złp. przedstanowczo przysądzoną została, i termin do licytacyi stanowczey na dzień 7 Maia 1822 r. godzinę 10 ranną oznaczonym został, na który maiący chęć licytowania, na Audyencyią Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa wzywaią. — W Krakowie dnia 9 Kwietnia 1822 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.